

Polityka zagraniczna Polski w latach 1989-1992 przyciągała do tej pory przede wszystkim zainteresowanie politologów, a w mniejszym stopniu historyków. Częściowo wynikało to z dostępu do źródeł obrazujących funkcjonowanie instytucji zaangażowanych w tworzenie i realizowanie polityki zagranicznej. Otwieranie się archiwów umożliwia przeprowadzenie badań z użyciem warsztatu historyka i oparcie wniosków o wyniki kwerend źródłowych. Takie badania są prowadzone w przypadku innych państw, opublikowane zostały też ich rezultaty. Ze względu na rolę Polski w transformacji ustrojowej bloku wschodniego oraz jej znaczenie dla regionu, zasadne jest przyjrzenie się mechanizmowi tworzenia polityki zagranicznej państwa w okresie przełomu. Cezury wyznaczają z jednej strony rok 1989, a z drugiej otwarcie perspektywy przystąpienia do NATO. Był to ważny czas, obejmujący układanie nowych relacji z ZSRR, a po jego rozpadzie z Rosją i krajami sukcesorami. Ważne były relacje w regionie, z innymi państwami byłego bloku oraz z państwami zachodnimi. Władze i społeczeństwo polskie były zainteresowane rozbudową tych relacji, zarówno na poziomie politycznym, jak i ekonomicznym.

Planowana wszechstronna kwerenda archiwalna obejmująca zarówno archiwa polskie, jak i zagraniczne umożliwi odtworzenie pełniejszego obrazu uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych aktywności władz polskich w tamtym okresie. Porównywanie źródeł różnego pochodzenia ułatwi dokładniejsze odtwarzanie wydarzeń. Pozwoli na pokazanie kulisów polityki krajowej i międzynarodowej, przyczyni się do poszerzenia wiedzy o tym okresie, ułatwi wyeliminowanie wątpliwości funkcjonujących odnośnie do różnych podejmowanych w tamtym czasie kroków.

Badania mają być upubliczniane poprzez artykuły naukowe oraz prezentację wyników cząstkowych na konferencjach i w wykładach, wyniki całościowe zostaną zawarte w monografii.